

ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของ
ประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

Leadership affecting effectiveness of Prime Minister position according to the
attitude of the people: A case study of General Prayut Chan-o-cha

เสาวรักษ์ หงส์ไทย¹

¹มหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail address: so-hon@outlook.co.th

ABSTRACT

The purpose of this research were (1) to study the leadership level and work effectiveness level in Prime Minister position of Gen Prayut Chan-o-cha, and (2) to identify the leadership affecting effectiveness of Prime Minister position according to the attitude of the people, The samples used in this research included 625 eligible voters in Thailand, through a non-proportional stratified random sampling by randomly selected from each of the four regions of thailand, The instrument used for the data collection was questionnaire. The findings indicated that the people felt that Gen Prayuth Chan-o-cha possessed a leadership behavior with a trend in directive leadership. Leadership level of Gen Prayuth Chan-o-cha was rated at the medium level. Besides, the work effectiveness level in Prime Minister position of Gen Prayut Chan-o-cha was rated at the medium level And, the leadership level of Gen Prayuth Chan-o-cha would have an impact on effectiveness of workings in Prime Minister position according to the attitude of people at .05 level of significance. (Sig. = 0.00).

Keywords: Leadership, Prime Minister, Gen Prayuth Chan-o-cha

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำและระดับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และ (2) ศึกษาแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำและระดับภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 625 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่า ประชาชนรู้สึกที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีพฤติกรรมของภาวะผู้นำแนวโน้มไปในแบบสั่งการ ระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อยู่ในระดับปานกลาง. ระดับ

ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อยู่ในระดับปานกลาง. และระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; นายกรัฐมนตรี; พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

บทนำ

มนุษย์ไม่สามารถอยู่รอดด้วยตัวคนเดียวได้ จึงต้องอยู่รวมกัน เป็นกลุ่ม เป็นครอบครัว เป็นชุมชน เป็นสังคม เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของตัวบุคคล มนุษย์มีความเป็นปัจเจกชน มีความแตกต่างหลากหลายประการ มีความแตกต่างทางจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความสามารถ เป็นต้น การที่มนุษย์อยู่รวมกันย่อมเกิดความขัดแย้งกันในสังคม ผู้นำ (Leader) จึงกลายเป็นบุคคลที่ช่วยประสานให้มนุษย์อยู่รวมกันด้วยดี ลดความขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ริงสรณ์ ประเสริฐศรี (2551: 11) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาหรือเป็นบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม มีความเป็นอิสระ กล้าหาญในการตัดสินใจ มีแรงกระตุ้น มีความกระตือรือร้นสูง มีความยืดหยุ่น

ณัฐชุตา วิจิตรวามรี (2558: 227) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ผู้นำสามารถกระตุ้นให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้โดยใช้ทักษะการสื่อสารและชี้นำ โน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สมาชิกในองค์การร่วมมือทำงานอย่างเต็มที่ และภาวะผู้นำคือ กระบวนการสร้างอิทธิพลในเชิงสังคมเพื่อนำบุคคลและกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย

รัฐประหาร พ.ศ. 2557 เกิดขึ้นภายหลังวิกฤตการณ์การเมืองซึ่งเริ่มต้นในวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2556 เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม แกนนำ คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวนกว่า 50 คน รวมแถลงคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม ที่บริเวณหน้าลานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร กองทัพจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (กอ.รส) และจัดประชุมเพื่อหาทางออกวิกฤตการณ์การเมืองของประเทศ แต่การประชุมไม่สามารถหาข้อยุติได้ (จิตกร บุษบา, 2558: 44, 108-110)

ฝ่ายที่ต่อต้านรัฐประหารนั้น อธิบายว่า การรัฐประหารทำให้ประเทศเสียหาย เศรษฐกิจตกต่ำ เป็นการลดทอนเสรีภาพของประชาชน และเคารพสิทธิมนุษยชน การเมืองเป็นเรื่องของการเรียนรู้ ไม่มีทางลัด ต้องปล่อยให้ประชาธิปไตยทำหน้าที่ของตัวเอง แล้ววันหนึ่งประชาชนจะไม่ตกเป็นทาสของนักการเมือง การแก้ปัญหาด้วยการรัฐประหารเป็นการแก้เฉพาะหน้า ไม่ยั่งยืน เชื่อว่าการรัฐประหารไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาการเมืองหรือบ้านเมือง แต่เป็นการเพิ่มปัญหา และยังมีแนวร่วมจากต่างประเทศ โดยเฉพาะชาติตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรือประเทศในสหภาพยุโรป รวมถึงองค์การสหประชาชาติ ฯลฯ นั้นไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงนอกริถีทางประชาธิปไตย

ส่วนฝ่ายที่สนับสนุนทหาร กล่าวว่า ถ้า นักการเมืองไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ไม่เหลิงอำนาจ ก็คงไม่มีใครกวักมือเรียกทหารให้เข้ามาปฏิวัติ คนส่วนใหญ่ในฝ่ายนี้ไม่ได้อยากให้เกิดรัฐประหาร แต่เห็นว่าสถานการณ์ที่ผ่านมารัฐบาลเสี่ยงข้างมากมาจากการเลือกตั้งใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมและมีนโยบายสำคัญต่างๆ ในลักษณะประชานิยมที่ส่งผลกระทบโดยตรงกับสถานะความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่กลับไม่มีกระบวนการภายใต้รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสามารถจัดการได้อย่างทันท่วงที ดังนั้นการใช้พลังอำนาจของกองทัพเพื่อหยุดการใช้อำนาจของนักการเมืองเป็นการชั่วคราวจึงเหมือนเป็นกลไกการถ่วงดุลการทำงานของการเมืองอีกที

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคือภาวะผู้นำ และประสิทธิผลของงานในตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีนอง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในปี พ.ศ.2557-2558 ตามเจตคติของประชาชน มุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนอง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กรอบแนวคิด ดังนี้ ตัวแปรต้นประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้นำ และภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนอง ตามเจตคติของประชาชน

พฤติกรรมของผู้นำ (Leader behavior) ได้นำทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-Goal Theory) พัฒนาโดย Martin G. Evan ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดย Robert J. House โดยพฤติกรรมของผู้นำ สามารถแบ่งเป็นสี่รูปแบบ ดังนี้ (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2557: 39)

1. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Supportive leadership) ผู้นำมีพฤติกรรมที่เป็นมิตร ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าถึงได้ง่าย มีความเสมอภาค และให้เคารพ และให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ (Directive leadership) ผู้นำใช้คำสั่งเกี่ยวกับการทำงาน และวิธีการทำงาน กำหนดมาตรฐานของการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบที่ชัดเจนกับผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement-oriented leadership) ผู้นำกำหนด

เป้าหมายที่ท้าทายสร้างมาตรฐานความเป็นเลิศแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และตั้งความคาดหวังว่าผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำ

4. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participative leadership) เป็นผู้ขอความคิดเห็น และคำปรึกษาของผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนตัดสินใจ กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมโดยการจัดประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไข

ภาวะผู้นำ (Leadership) ได้นำทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory) ของสโตกคิลล์ (Stogdill) ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผล สามารถแบ่งเป็นคุณลักษณะ (Traits) และทักษะ (Skills) ดังต่อไปนี้ (1) คุณลักษณะ (Traits) ประกอบด้วย ความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ รับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความทะเยอทะยาน และปรารถนาในความสำเร็จ มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ให้ความร่วมมือ มีการตัดสินใจดี มีความเด็ดขาด น่าเชื่อถือ สามารถพึ่งพาอาศัย มีอำนาจเหนือ และมีแรงจูงใจด้านอำนาจ มีความกระตือรือร้นสูง มีความมั่นใจในตนเอง มีความหนักแน่น ยึดหยัด และทนทาน สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความยุ่งยาก และมีความรับผิดชอบสูง (2) ทักษะ (Skills) ประกอบด้วย มีความเฉลียวฉลาด และมีสติปัญญา มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความนุ่มนวล และมีอริยาคัยดี รู้จักผูกมิตรไมตรี มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่วด้านการพูด มีความรอบรู้เกี่ยวกับงาน มีทักษะในการจัดการ และบริหารอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการชักจูงใจผู้อื่น มีทักษะทางสังคมสูง (วุฒิชัย วรชิน, 2546: 26-27)

ประสิทธิผลของงานอันเกิดจากการมีภาวะผู้นำ มีความหมายว่า การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างพึงพอใจ และได้ใช้เกณฑ์ผลที่เกิดขึ้นของกลุ่ม (Outcome) ซึ่งผลที่เกิดจากความสามารถในการนำของผู้ผู้นำ โดยนำแนวนโยบายของรัฐบาลซึ่งให้ความสำคัญในการดำเนินการ เพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านต่างๆ มุ่งมั่นทำงานภายใต้นโยบาย “ทำก่อน ทำจริง ทำทันที มีผลสัมฤทธิ์ และยั่งยืน” น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (รัฐบาลไทย, 2557, ออนไลน์) และได้กำหนดนโยบาย 11 ด้าน ซึ่งได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557: 3-20) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัด หรือประเมินประสิทธิผลของภาวะผู้นำ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชาชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2557) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 625 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, 2556) โดยผู้วิจัยยินยอมให้ความคลาดเคลื่อนได้ ± 0.04 ภายใต้ความเชื่อมั่นร้อยละ 96 หลังจากที่ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน (Non-proportional Stratified Random Sampling) โดยเลือกจากจังหวัด

ที่สำคัญในภูมิภาค และมีจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งใกล้เคียงกันของแต่ละภาค จำนวน 4 ภูมิภาคๆ ละ 1 จังหวัด ในเขตอำเภอเมืองของจังหวัด เป็นตัวแทนภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่เป็นตัวแทนภาคเหนือ จังหวัดขอนแก่นเป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครพนมเป็นตัวแทนภาคกลาง และจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นตัวแทนภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิภาค การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) ตอนที่ 2 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) โดยเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว ตอนที่ 3 ระดับภาวะผู้นำ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนเรียงลำดับตามมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question) โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนเรียงลำดับตามมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 5

ข้อเสนอแนะ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่านเพื่อตรวจสอบหาค่าความแม่นยำเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index: IOC) เท่ากับ 0.7-1.0 ให้นำไปใช้ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) โดยเก็บข้อมูลจำนวน 45 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ SPSS for Windows ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.957 และจำแนกรายชื่อมากกว่า 0.20 ถือว่าแบบสอบถามนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามมาแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t test) ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ไคสแควร์ (Chi-square) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ SPSS for Windows

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 625 คน พบว่า ประชาชนที่มีลัทธิเลือกตั้ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.8 มีอายุช่วง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.4 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.8 และเคยออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.4

ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้สึกต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นแบบสั่งการ คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมา คือ แบบมุ่งความสำเร็จของงาน คิดเป็นร้อยละ 27.4

ระดับภาวะผู้นำตามความรู้สึกของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.33) และ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับภาวะผู้นำ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกต่อระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะของผู้นำ โดยอันดับหนึ่งเห็นด้วยว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีความหนักแน่น ยึดหยัด และทนทาน มีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 1.14) อันดับสอง คือ มีความมั่นใจในตนเอง มีค่าเฉลี่ย 3.82 (S.D. = 1.20) และอันดับ

สาม คือ มีอำนาจเหนือ และมีแรงจูงใจด้านอำนาจ มีค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D. = 1.18)

ระดับภาวะผู้นำ ด้านทักษะของผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.459) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกต่อระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านทักษะของผู้นำ โดยอันดับหนึ่ง เห็นด้วยว่าพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์หรือความคิด มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. = 1.31) อันดับสอง คือ มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่ว ด้านการพูด มีค่าเฉลี่ย 3.58 (S.D. = 1.27) และอันดับสาม คือ มีทักษะในการจัดการ และบริหาร อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 3.42 (S.D. = 1.28)

ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามความรู้สึกของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 0.290) เมื่อพิจารณารายด้าน อันดับหนึ่ง คือ ด้านกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.86) อันดับสอง คือ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D. = 0.92) อันดับสาม คือ ด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ย 3.51 (S.D. = 0.90) อันดับสี่ คือ ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.30 (S.D. = 0.78) และอันดับห้า คือ ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.25 (S.D. = 0.88)

ในการทดสอบสมมติฐานภาวะผู้นำและประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิภาค การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก

ประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่วนอายุมีความสัมพันธ์ ความรู้สึกต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต่างกัน ความรู้สึกต่อระดับภาวะผู้นำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ต่างกัน ส่วน ประชาชนที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ความรู้สึกต่อระดับ ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาต่างกัน

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา การออกไป ใช้สิทธิเลือกตั้ง ต่างกัน ความรู้สึกต่อประสิทธิผล ของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ต่างกัน

แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาต่างกัน ประสิทธิภาพของงานใน ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์ โอชา ไม่แตกต่างกัน

ระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์ โอชา มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน กล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผล ของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของ ประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ทั้งนี้ภาวะผู้นำในงานวิจัยครั้งนี้แบ่ง ออกเป็น แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ และระดับภาวะ ผู้นำ ผลการศึกษาแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ ในการ วิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path – Goal Theory) แบ่งแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ เป็น 4 แบบ คือ แบบสนับสนุน แบบสั่งการ แบบมุ่ง ความสำเร็จของงาน และแบบมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อแบบพฤติกรรม ภาวะผู้นำแนวโน้มไปในแบบสั่งการ (Directive Leadership) หมายถึง แบบผู้นำที่ใช้คำสั่งเกี่ยวกับการ ทำงาน และวิธีการทำงาน กำหนดมาตรฐาน ของการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบที่ชัดเจนกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา ในที่นี้หมายถึงประชาชน พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบสั่งการ เหมาะกับ สถานการณ์บ้านเมืองวิกฤติ มีความคลุมเครือ ไม่ ชัดเจน ทำให้ผู้ตามเกิดความวิตกกังวลกับ สถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ประชาชนมองเห็นความ เข้มแข็ง เด็ดขาดกล้าตัดสินใจของผู้นำ ผล การศึกษาระดับภาวะผู้นำใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิง คุณลักษณะ (Trait Leadership Theory) ของสโตก ดิลล์ (Stogdill) พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มี ความรู้สึกต่อระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะของผู้นำ ประชาชน มีความรู้สึกว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์ โอชา มีความหนักแน่น ยึดหยัด และทนทาน รองลงมา คือ มีความมั่นใจในตนเอง และถัดไป คือ มีอำนาจเหนือ มีแรงจูงใจด้านอำนาจ และด้าน ทักษะของผู้นำ ประชาชน มีความรู้สึกว่าพลเอก

ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีทักษะด้านนวัตกรรม หรือ ความคิด ร่องลงมา คือ มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่วด้านการพูด และถัดไป คือ มีทักษะในการจัดการ และบริหารอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของพลสุภาณี ชาลีเครือธนกิจ (2553) พบว่า ภาวะผู้นำของนายกรัฐมนตรีที่พึงประสงค์ ต้องสามารถควบคุมสถานการณ์ มีความเด็ดขาด มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ มีความสามารถในการจูงใจคน และมีความมั่นใจในตนเอง งานวิจัยของวิริญญา คล้ายบัว (2554) พบว่า ผู้นำทางการเมืองเชิงอุดมคติในวรรณคดีสามก๊ก ผู้นำต้องมีคุณลักษณะมีความรู้ในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ มีความเพียร และความตั้งใจอย่างแน่วแน่ ยามที่ต้องเผชิญกับปัญหา และเผชิญการอย่างมีศิลปะ มีความเด็ดขาด หนักแน่น งานวิจัยของ นลินทิพย์ พิมพ์กัลด (2555) ผลจากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชน เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาได้ มีความคิดริเริ่มใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และ มองกว้าง คิดไกล รอบรู้ เป็นต้น งานวิจัยของสนธิ บุญยรัตกลิน (2555) พบว่า ภาวะผู้นำต้องมีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ รอบรู้ สามารถแก้ไขสถานการณ์ หรือปัญหา มีความกล้าคิดกล้าทำกล้าตัดสินใจ และมีทักษะในการพูด สามารถพูดคุยนเจรจาต่อรอง และงานวิจัยของ Silma E. Lange (2015) พบว่าภาวะผู้นำต้องมีความมั่นใจในตนเอง มีเอกลักษณ์ส่วนบุคคล และสามารถปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ และผลการศึกษาประสิทธิผลของงานในตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้สึกต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านกฎหมาย ผลักดันให้เกิดการนำกฎหมายไปปฏิบัติจริง เป็นอันดับหนึ่ง ร่องลงมา คือ ด้านการเมือง แก้ปัญหาความขัดแย้ง บ้างเมืองสงบสุข ไม่มีการประท้วง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โยกย้ายดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการทุจริต และถัดไป คือ ด้านการศึกษา เสริมสร้างโอกาส และความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธิ บุญยรัตกลิน (2555) พบว่า ประสิทธิผลการทำงานของนายกรัฐมนตรี เช่น ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า ปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้อยู่สงบ ปัญหาสังคมไม่ค่อยมี ประชาชนกินดีอยู่ดีถ้วนหน้า และการเมืองมีความสงบเรียบร้อย เป็นต้น

2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผลการศึกษาการวิเคราะห์การถดถอยของระดับภาวะผู้นำ กับ ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน สามารถพยากรณ์การเกิดประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ ดังนั้น เมื่อเพิ่มระดับภาวะผู้นำให้มีมากเท่าใดก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่สูงขึ้นตามไปด้วย และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นระดับภาวะผู้นำมีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะประชาชนมีความรู้สึกว่าการประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

3. เพื่อเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามเจตคติของประชาชนจำแนกตามแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ โดยภาพรวม

ไม่มีความแตกต่าง ดังนั้น แบบพฤติกรรมต่างกัน ความรู้สึกต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ภาวะผู้นำและประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม และสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ นโยบายรวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำทางการเมือง กล่าวในงานวิจัยของ Patrick H. Burtch (2011)

เอกสารอ้างอิง

- จิตกร บุษบา. (2558). *ถอดรหัสรัฐประหาร: จุดเปลี่ยนประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: บานชื่น.
- ณัฐชุตตา วิจิตรจามรี. (2558). *การสื่อสารในองค์การ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นลินทิพย์ พิมพ์กัลลัด. (2555). *คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้*. คุชชินีพนธ์ปริญาดุชฎิปัตถนิต (สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ), มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พลสุภาณี ซาลีเครือชนกิจ. (2553). *ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อภาวะผู้นำของนายกรัฐมนตรีไทยที่พึงประสงค์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชา รัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (2556). *การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการ วิธีปฏิบัติการ สถิติ และคอมพิวเตอร์*. ชลบุรี: สำนักพิมพ์ Come In.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). *ภาวะผู้นำ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.
- รัฐบาลไทย. (2557ค). *รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ครอบคลุม 1 ปี (12 กันยายน 2557-12 กันยายน 2558)*. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2559. จาก <http://www.thaigov.go.th/pdf/summary1year-th.pdf>.

- วิริยญา คัล้ายบัว. (2554). ผู้นำทางการเมืองเชิงอุดมคติในวรรณคดีสามก๊ก: วิเคราะห์ภาวะผู้นำของขงเบ้ง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิชัย วรชิน. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธิ บุญรัตน์กลิน. (2555). ผู้นำทางการเมืองยุคใหม่: กรณีของนายกรัฐมนตรีร่วมสมัย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการเมือง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). ภาวะผู้นำแบบบริการ: แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2557). การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 30 เมษายน 2559. จาก [http://www.ect.go.th/th/wpcontent/uploads/2013/10/sn57_stat.pdf].
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- Patrick H. Burtch. (2011). *The effect of leadership flexibility and effectiveness on city manager tenure*. Doctoral dissertation, Doctor of Philosophy, Public Policy and Administration, Walden University.
- Silma E. Lange. (2015). *Global leadership effectiveness: The predictive value of cognitively oriented global leadership competencies*. Master's thesis, Master of Science, Faculty of the Department of Psychology, San José State University.